

Jak wykorzystać efekt TTIP

Efekt ubocznym negocjacji Transatlantyckiego Partnerstwa w dziedzinie Handlu i Inwestycji (TTIP) jest świadomość wielu osób, jakie znaczenie mają normy dla ich życia. Prawie wszyscy mają już jakąś opinię na temat tego porozumienia, również niemieckie środowisko związane z bezpieczeństwem i higieną pracy.

Wskazane byłoby teraz wykorzystać „efekt TTIP” do promowania norm, tak aby skutecznie zachęcić do udziału w procesie normalizacyjnym – z naszych obserwacji wynika bowiem, że zaangażowanie uczestników rynku jest coraz mniejsze. Tak jak podczas negocjacji TTIP niesłyszane są często głosy tych, którzy skupiają się na interesach człowieka, a nie gospodarczym znaczeniu negocjowanych norm. Zastanówmy się, jaka „dawka” TTIP znajduje się w normach kształtujących środowisko pracy i zadajmy sobie pytanie, czy jest ona satysfakcjonująca. Jeśli odpowiedź brzmi „nie”, aktywne zaangażowanie jest najlepszym sposobem wprowadzenia zmian.

Norbert Breutmann

Przewodniczący KAN

Federalne Zrzeszenie Niemieckich Organizacji Pracodawców (BDA)

W NUMERZE

TEMAT SPECJALNY

- 2 Normy techniczne i TTIP: możliwe tylko w niezharmonizowanych obszarach
- 3 „Potrzebujemy silnej Europy społecznej z równie silnymi normami minimalnymi”
- 4 Niemieckie i francuskie środowisko BHP opublikowało wspólną deklarację

TEMATY WYDANIA

- 5 Konsultanci czekają na sygnał
- 6 Normy na podstawie mandatów: jak to działa?
- 7 Tworzenie nowych komitetów normalizacyjnych DIN i komitetów roboczych

W SKRÓCIE

Informacje z sekretariatu KAN
DIN Podtrzymuje kategorię „Bezpieczeństwo i zdrowie”
KAN na Światowym Kongresie i targach
Odrzucono certyfikację ISO dla społecznej odpowiedzialności
Niebieski przewodnik 2014

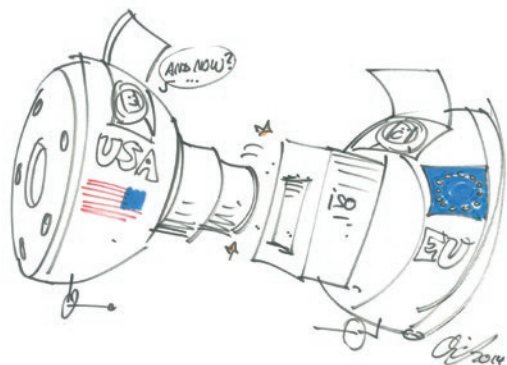
9 IMPREZY

Ile polityki potrzebuje normalizacja?

Podczas konferencji strategicznej KAN poruszono kilka kontrowersyjnych tematów: około 150 uczestników spotkało się w BONN, aby przedyskutować między innymi możliwy wpływ Transatlantyckiego Partnerstwa w dziedzinie Handlu i Inwestycji (TTIP) oraz „Europę społeczną”. Uczestnicy zachęcali również do współpracy na poziomie europejskim, co KAN, INRS i EURO-GIP wprowadziły w życie, podpisując wspólną deklarację o polityce normalizacyjnej.

Normy techniczne i TTIP: mo liwe tylko w niezharmonizowanych obszarach

Nieczęsto spotyka się tak gorącą dyskusję jak negocjacje Transatlantyckiego Partnerstwa w dziedzinie Handlu i Inwestycji (TTIP). Jest to całkowicie zrozumiałe, biorąc pod uwagę, że kluczowym celem porozumienia jest zlikwidowanie pozataryfowych barier handlowych, tj. stworzeniem wspólnych norm. Możliwe znaczenie tych działań dla bezpieczeństwa i higieny pracy było jednym z tematów konferencji strategicznej KAN, która odbyła się w Federalnym Centrum Sztuki w BONN z okazji dwudziestolecia KAN.

Czy porozumienie dotyczące wolnego handlu wzmacnia rolę ISO? Pytanie to zadano uczestnikom konferencji, którzy wyrazili swoją opinię w głosowaniu elektronicznym zarówno przed dyskusją, jak i po jej zakończeniu. Celem tego działania było pokazanie, że jednym z celów konferencji było formułowanie opinii. Cel ten został osiągnięty: przed dyskusją większość uczestników była przekonana, że TTIP wzmocni normalizację międzynarodową, a po jej zakończeniu 54% było przeciwnego zdania.

Dr Torsten Bahke, przewodniczący Rady Wykonawczej DIN nie był zdziwiony tym wynikiem, biorąc pod uwagę, że zespół norm obowiązujących po dwóch stronach Atlantyku opiera się na zupełnie innych filozofiach. W Europie duży nacisk kładzie się na opracowanie zespołu norm, który będzie wolny od sprzeczności, natomiast w Stanach Zjednoczonych nie ma spójnego zespołu norm. Dlaczego? Rzut oka na historię pokazuje, że te dwa systemy normalizacyjne ukierunkowane na sektor prywatny rozwinęły się w zupełnie różnych kierunkach. W USA istnieje około 600 instytucji normalizacyjnych. Większość z nich ma akredytację ANSI – Amerykańskiego Krajowego Instytutu Normalizacyjnego, który jest członkiem ISO. ANSI nie zajmuje się jednak opracowywaniem norm, ani nie ma uprawnień do wdrażania norm ISO poprzez wycofywanie norm krajowych.

W Europie nabywcy wyrobów mają prawo zakładać, że deklaracja zgodności WE złożona przez producenta zakłada, że przepisy prawne UE są przestrzegane. Nabywcy w USA otrzymują deklarację zgodności opartą o normę certyfikacji. Innymi słowami, oznakowanie CE w Europie potwierdza przestrzeganie ogólnych zasad bezpieczeństwa ujętych w „prawie” UE, natomiast zgodność amerykańska oznacza zaledwie, że wyrób jest zgodny z pewną „normą”. Jest to nieporównywalne z podejściem do prewencji związanym ze znakiem bezpieczeństwa wyrobu CE. Jednak bezpieczne wyroby na rynku są celem obu stron. Ponadto producenci po obu stronach oceanu chcieliby mieć do dyspozycji jedną normę, która pozwoliłaby im sprzedawać wyroby na całym świecie. Eksperti UE są jed-

nak zaangażowani w prace ISO, reprezentując europejskie i krajowe instytucje normalizacyjne. Amerykanie natomiast pozwalają, aby to rynek zdecydował, która norma ma większe znaczenie na poziomie międzynarodowym.

Możliwe rozwiązanie: normy dwustronne z jakością ISO

Teraz gdy likwidowane są pozataryfowe bariery w handlu, jakie są możliwe rozwiązania? Całkowita harmonizacja to prawdopodobnie utopia ze względu na różnice w ramach prawnych, a więc Dr Torsten Bahke zaproponował trzecią drogę: opracowanie nowych, wspólnych specyfikacji dla innowacyjnych obszarów, które nie zostały jeszcze zharmonizowane. Wymagałoby to jednak przejęcia inicjatywy przez przemysł po obu stronach Atlantyku. Günther Petrasch, kierownik działu ds. współpracy z rządem w firmie Siemens w Monachium, który wygłosił przemówienie na temat TTIP otwierające debatę, poparł tę propozycję. Jak przedstawiciel firmy działającej na rynku globalnym, która inwestuje i prowadzi interesy nie tylko w USA, uważa, że ważnym jest, aby ustalenia dwustronne doprowadziły ostatecznie do opracowania normy na poziomie międzynarodowym, najlepiej na poziomie ISO-IEC.

Poziom ochrony w Europie nie powinien się obniżyć

Negocjacje bilateralne nie mogą być jednak prowadzone kosztem poziomu bezpieczeństwa u zdrowia w pracy w Europie, ostrzegł Rüdiger Reitz, reprezentujący w dyskusji panelowej Niemiecki Zakład Społecznego Ubezpieczenia Wypadkowego (DGUV). Rüdiger Reitz, który kieruje działem ds. bezpieczeństwa wyrobów i badań DGUV, podzielił opinię publiczności (65%), że porozumienie nie powinno mieć wpływu na poziom bezpieczeństwa i higieny pracy w Europie. Zwrócił uwagę na dokument przedstawiający stanowisko DGUV¹, w którym wymieniono wprost tematy, które nie powinny podlegać negocjacji. „Poziom bezpieczeństwa wyrobów i miejsc pracy osiągnięty w Europie nie może zostać osłabiony przez tę umowę”, podsumował Rüdiger Reitz, a KAN podziela jego pogląd dotyczący TTIP.

Karl-Josef Thielen

¹ Dokument przedstawiający stanowisko DGUV dotyczące TTIP: www.dguv.de/medien/inhalt/presse/2014/Q2/ttip_position_german_social_accident_insurance_institutions_en.pdf

² Patrz „Wspólna deklaracja dotyczące polityki normalizacyjnej w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy”; www.kan.de/fileadmin/Redaktion/Dokumente/Basisdokumente/de/EU/014-03-25_declaration_en_final.pdf

„Potrzebujemy silnej Europy społecznej z równie silnymi normami minimalnymi”

Czy polityka społeczna w Europie to zbędny luksus osiągany kosztem konkurencyjności? Czy może równowaga społeczna jest niezbędna do promocji wzrostu w interesie wszystkich obywateli? Eksperti z dziedziny polityki społecznej w Parlamencie Europejskim, przedstawiciele pracodawców i pracowników oraz rządu niemieckiego debatowali nad tym zagadnieniem w dniu 26 marca 2014 r. podczas konferencji KAN pn. „Ile polityki potrzebuje normalizacja”.

Posel do Parlamentu Europejskiego Pan Thomas Mann¹ powiedział wprost w swoim wystąpieniu otwierającym, że w Europie można narysować wielobarwną mapę systemów społecznych. Uważa on, że jest bardzo ważne, aby obywatele mieli świadomość bezpieczeństwa społecznego: „Europa społeczna musi być zdefiniowana w taki sposób, abyśmy wiedzieli, że jesteśmy jej częścią”.

Jak aspekty społeczne wzmacniane są w gospodarce rynkowej?

Traktat lizboński obliguje Unię Europejską do prowadzenia społecznej gospodarki rynkowej. Jednak mimo podejmowania wysiłków, aby osiągnąć „więcej Europy”, uczestnicy panelu nie opowiadali się za wprowadzeniem bardziej surowych przepisów przez Brukselę, ani za takim samym systemem społecznym we wszystkich krajach. Zarówno Renate Hornung-Draus ze Stowarzyszenia Konfederacji Pracodawców Niemieckich (BDA)², jak i Stefan Gran, reprezentujący Niemiecką Federację Związków Zawodowych (DGB) w Brukseli sądzą, że zdecydowanie więcej można zyskać poprzez stworzenie ram europejskich, w których określone zostaną cele, które należy osiągnąć.

W opinii Michaela Kolla z Federalnego Ministerstwa Pracy i Spraw Socjalnych Niemiec (BMAS), należy zachować narodową elastyczność w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy, opartą jednak o wspólne europejskie podstawy. Nie powinniśmy dążyć do całkowitej harmonizacji całkowicie odmiennych systemów społecznych różnych państw członkowskich. Dlaczego mielibyśmy odmawiać Skandynawom podtrzymania tradycji negocjowania przepisów BHP przez partnerów społecznych i wprowadzić regulację poprzez ustawy? W europejskiej orkiestrze powinny grać różne instrumenty.

Rozszerzenie koncepcji minimalnych wymagań

W jaki sposób pogodzić jednak pragnienie stworzenia europejskich ram i szacunek dla tradycji narodowych? Model minimalnych wymagań, który sprawdza się w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy może być odpowiednim sposobem dla postępującej harmonizacji systemów społecznych w innych obszarach. Stefan Gran również dobrze wypowiadał się na temat systemu minimalnych wymagań, ostrzegając jednak, że normy musiałyby zostać poddane rewizji z góry, w odpowiednich odstępach czasu, równo-

legle ze zmianami technicznymi i społecznymi.

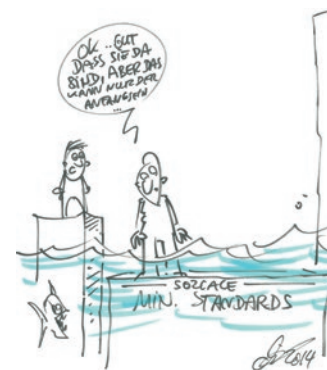
Komisja Europejska dąży obecnie do uproszczenia prawa na poziomie europejskim. Prowadzony obecnie program sprawności i wydajności regulacyjnej (REFIT)³ zakłada zawieszenie opracowywania instrumentów prawnych w niektórych obszarach, w tym w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy lub wycofanie wniosków, które oczekują na przyjęcie. Przyszłość inteligentnych regulacji w Europie społecznej jest niejasna. Ostateczną decyzję podejmie Komisja Europejska w nowym składzie.

Zestaw narzędzi dla Europy społecznej

Oprócz instrumentów prawnych w UE istnieją także inne narzędzia, takie jak dialog społeczny⁴ i normalizacja. W ramach dialogu społecznego partnerzy społeczni mają osiągnąć porozumienie w kwestiach dotyczących BHP – na poziomie ponadsektorowym lub dla poszczególnych sektorów. Przedstawiciele partnerów społecznych zadeklarowali, że wysoko cenią ten instrument, ponieważ pozwala on na osiągnięcie zrównoważonego i praktycznego porozumienia, mimo że również posiada pewne ograniczenia.

Jesteśmy obecnie świadkami coraz częstsze- go stosowania normalizacji w obszarach polityki społecznej, które nie mają charakteru technicznego. Za ten trend odpowiedzialne są przedsiębiorstwa, które chciałyby, aby normy były zharmonizowane na całym świecie oraz aby w niektórych krajach nie było przepisów statutowych. Traktat UE określa jednak, że bezpieczeństwo i higiena pracy są w gestii polityki rządów. Renate Hornung-Draus podała w wątpliwość sytuację, w której normy techniczne byłyby tworzone przez prywatne organizacje dla obszarów, które zgodnie z prawem powinny być regulowane poprzez demokratyczne instytucje – na poziomie europejskim szczególnie przez Parlament Europejski i Radę Unii Europejskiej. Uczestnicy panelu jednogłośnie wezwali Komisję Europejską do opracowania jasnej strategii, w której określone byłyby obszary, gdzie normalizacja jest możliwa i korzystna.

Stworzenie wspólnego parasola dla Europy społecznej, w którym wdzilibyśmy jednocześnie indywidualny koloryt państw członkowskich to główny wniosek płynący z dyskusji. Drugim wnioskiem było stwierdzenie, że normalizacja to narzędzie, które powinno być używane bardzo selektywnie.

Minimale normy zabezpieczenia społecznego

Dobrze, że są! Ale to tylko początek.

Angela Janowitz
janowitz@kan.de

¹ Europejska Partia Ludowa (EPP), członek Komitetu ds. zatrudnienia i spraw socjalnych

² Dyrektor generalna ds. Unii Europejskiej i międzynarodowej polityki społecznej

³ http://ec.europa.eu/smart-regulation/refit/index_en.htm

⁴ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=329&langId=en>

Niemieckie i francuskie środowisko BHP opublikowało wspólną deklarację

25 marca 2014 roku w Bonn Komisja Ochrony Pracy i Normalizacji (KAN) dołączyła do francuskich instytutów BHP: EUROGIP oraz INRS, aby podpisać wspólną deklarację dotyczącą polityki normalizacyjnej w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy¹. W deklaracji przedstawiono stanowisko sygnatariuszy na temat rozwoju polityki normalizacyjnej – stanowisko to będzie podstawą dalszych działań w obszarze normalizacji.

Przeniesienie działalności normalizacyjnej na poziom międzynarodowy, nowe produkty, coraz częstsza normalizacja usług i systemów zarządzania oraz rola normalizacji w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy to tylko niektóre z wyzwań obecnych w polityce normalizacyjnej. EUROGIP, INRS i KAN od dawna zajmują się tymi tematami, a celem wspólnej deklaracji jest wzmocnienie i upowszechnienie wspólnego stanowiska w dyskusji na poziomie europejskim.

R. Haeflinger, N. Guillemy, N. Breutmann

Deklaracja powstała we współpracy z partnerami społecznymi reprezentowanymi w instytucjach sygnatariuszy i podpisana w dniu 25 marca 2014 r. w Bonn podczas obchodów dwudziestolecia KAN. **Raphaël Haeflinger**, dyrektor EUROGIP² przypomniał wszystkim obecnych kluczowe wydarzenia, które były elementami europejskiej współpracy, takie jak utworzenie sieci EUROSH-NET, europejskiej sieci ekspertów w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy czy opublikowanie Krakowskiego Memorandum, które jest podstawą deklaracji. Nowe zagadnienia, takie jak opracowywanie normy ISO dla systemów zarządzania BHP są powodem, dla którego przedstawiciele środowiska BHP w Europie powinni opracowywać wspólne stanowiska.

Widać to również po prowadzonych obecnie negocjacjach w sprawie Transatlantyckiego Partnerstwa w dziedzinie Handlu i Inwestycji (TTIP). Francuscy i niemieccy przedstawiciele środowiska BHP wzywają Komisję Europejską i europejskie instytucje normalizacyjne do zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa wyrobów, zagwarantowanego w traktatach europejskich, dla którego zagrożeniem byłoby na przykład wzajemne uznanie przepisów prawa i norm.

W opinii **Nathalie Guillemy**, dyrektora biura INRS w Paryżu, reprezentującej dyrektora generalnego INRS **Stéphana Pimberta**, teraz najważniejsze jest, aby środowisko związane z bezpieczeństwem i higieną pracy było skonsolidowane i współpracowało ze sobą ponad granicami. Deklaracja odzwierciedla wspólną opinię sygnatariuszy: normalizacja jest niezwykle skutecznym instrumentem prewencji i powinna być stosowana konsekwentnie.

Należy więc odrzucić porozumienia robocze CEN (CWA), jako instrument regulujący w obszarze bezpieczeństwa i zdrowia w pracy, ponieważ w przeciwieństwie do norm, nie powstają one na zasadzie konsensusu między zaangażowanymi stronami. W deklaracji EUROGIP, INRS i KAN wzywają organizacje normalizacyjne, aby wprowadziły zróżnicowanie – formalne i wizualne – między normami i nowymi produktami normalizacyjnymi, aby wyeliminować ryzyko omyłki.

Norbert Breutmann, przewodniczący KAN, podkreślił, że internacjonalizacja normalizacji i coraz krótszy czas na opracowanie norm nie mogą mieć negatywnego wpływu na jakość norm. Od norm wymaga się, aby mogły być stosowane na całym świecie, a jednocześnie spełniały rygorystycznie europejskie wymagania. Norbert Breutmann uważa również, że ważnym jest, aby element BHP były dokładnie monitorowane podczas prac normalizacyjnych prowadzonych w nowych obszarach, takich jak usługi i kwalifikacje, aby uniknąć konfliktów z krajowymi przepisami, które miałyby wpływ na proces certyfikacji.

Co dalej z deklaracją?

Treść wspólnej deklaracji będzie dyskutowana z organizacjami normalizacyjnymi, Komisją Europejską i innymi uczestnikami rynku. W tym celu została już zaprezentowana (8 kwietnia 2014 r.) przedstawicielom działającego przy CEN strategicznego ciała doradczego ds. bezpieczeństwa i zdrowia w pracy (CEN/SAB OHS). Planowane jest również przedstawienie deklaracji członkom grupy roboczej ds. normalizacji Komitetu Doradczego ds. Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Miejscu Pracy.

Francuscy i niemieccy sygnatariusze zapraszają partnerów z innych krajów do przyjęcia deklaracji, aby wzmocnić wspólne stanowisko dotyczące polityki normalizacyjnej w obszarze BHP, opracowywać kolejne i wprowadzać w życie. Bezpieczeństwo i zdrowie w pracy potrzebują mocnego głosu zarówno na poziomie europejskim jak i krajowym. A wspólna deklaracja jest właśnie krokiem w tym kierunku.

R. Haeflinger S. Pimbert N. Breutmann
EUROGIP INRS KAN

¹ www.kan.de/fileadmin/Redaktion/Dokumente/Basisdokumente/en/EU/2014-03-25_declaration_en_final.pdf

² www.eurogip.fr/fr/eurogip-infosactu?id=3665

Konsultanci czekają na sygnał

Na początku tego roku zawieszony został system konsultantów CEN/CENELEC. Europejskie organizacje normalizacyjne i Komisja Europejska do tej pory nie byli w stanie porozumieć się w sprawie odnowienia umowy ramowej, która reguluje zasady współpracy między tymi instytucjami, w tym ustalenia dotyczące prac konsultantów. Brakuje więc ważnego elementu systemu zapewnienia jakości europejskich norm zharmonizowanych.

Europejskie normy zharmonizowane opracowywane są w odpowiedzi na mandaty wydane przez Komisję Europejską, a ich celem jest wspieranie podstawowych wymagań bezpieczeństwa znajdujących się w dyrektywach Wspólnego Rynku UE. Aby normy wypełniały ten cel, niezależni doradcy – konsultanci CEN/CENELEC¹ – wspierają komitety techniczne (TC) w opracowywaniu norm². Do ich zadań należy między innymi opracowywanie interpretacji dyrektyw oraz identyfikacja braków w zaproponowanych zapisach norm. Konsultanci recenzują, komentują o oceniają każdy projekt normy opracowany na podstawie mandatu. Zwracają szczególną uwagę na to, aby w Załączniku Z precyzyjnie określono, zgodnie z wymaganiami, które zapisy normy dotyczą odpowiednich podstawowych wymagań danej dyrektywy. Zadaniem konsultantów jest również udzielanie odpowiedzi na pytania dotyczące opracowywania norm, zarówno komitetom technicznym jak Komisji Europejskiej.

Komisja Europejska publikuje tytuły i odniesienia do norm zharmonizowanych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej dopiero wtedy, gdy norma została oceniona przez konsultantów. Publikacja normy w Dzienniku Urzędowym UE jest warunkiem wstępnym dla domniemania zgodności. Domniemanie zgodności oznacza, że jeśli wyrób spełnia wymagania zapisane w normie zharmonizowanej, zakłada się, że spełnia on również wymagania dyrektywy, której dana norma dotyczy. Doświadczenie pokazuje, że praca konsultantów jest ważnym elementem systemu zapewnienia jakości, a konsultanci mają znaczący wkład w funkcjonowanie Nowego Podejścia.

Normy w zawieszeniu: co dalej?

Konsultanci mają umowę z CEN/CENELEC, ale ich działalność jest finansowana przez Komisję Europejską. Umowy regulujące ich pracę są częścią dwustronnej umowy ramowej o współpracy między organizacjami normalizacyjnymi a Komisją. Umowa ta powinna być odnawiana każdego roku. Rozporządzenie nr 2012/1025 w sprawie normalizacji europejskiej, które weszło w życie w 2013 r. i które łączy finansowanie organizacji normalizacyjnych z przestrzeganiem terminów wyznaczonych na opracowanie normy – dlatego właśnie umowa ramowa wymaga pewnych zmian. Jednak to teraz obie strony nie

były w stanie porozumieć się w sprawie nowych warunków. CEN przewiduje, że nowa umowa dotycząca pracy konsultantów będzie podpisana najwcześniej we wrześniu bieżącego roku.

Pod koniec stycznia CEN/CENELEC poinstruował komitety techniczne, aby zaprzestać angażowania konsultantów do prac nad opracowywaniem norm, ponieważ umowa ramowa została zawieszona, a więc nie ma zapewnionego finansowania działań konsultantów. Oznacza to, że działalność konsultantów została zawieszona. A ponieważ prace nad normami są kontynuowane, CEN/CENELEC przedstawi Komisji Europejskiej normy, które nie zostały ocenione przez konsultantów.

Nie wiadomo, jakie są plany Komisji. Rozważane są zmiany w systemie konsultantów – pojawił się bowiem pomysł, aby za działalność konsultantów odpowiedzialna była Komisja, która koordynowałaby ich pracę, a nie tylko zapewniała finansowanie dla CEN/CENELEC, jak dotychczas.

Potrzebne szybkie rozwiązanie

Potrzebne jest jednak rozwiązanie krótkoterminowe. Albo nowe listy norm zharmonizowanych nie będą publikowane w nadchodzących miesiącach, albo recenzja norm będzie przeprowadzana innym sposobem. Kolejną opcją jest publikowanie odniesień do norm w formie opracowanej przez CEN/CENELEC, bez dalszego recenzowania.

Każda z tych krótkoterminowych opcji oznacza jednak znaczącą zmianę w praktyce, z którą mieliśmy dotychczas do czynienia. Skutkowac to będzie prawdopodobnie obniżeniem jakości, a tym samym poziomu bezpieczeństwa. We wspólnej deklaracji dotyczącej polityki normalizacyjnej w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy³ KAN oraz francuskie instytuty BHP: EUROGIP i INRS podkreśliły, że ocenianie norm przez niezależnych recenzentów – konsultantów jest absolutnie kluczowe dla zapewnienia wysokiej jakości norm. Aby nie paraliżować systemu, zaangażowane strony powinny jak najszybciej osiągnąć porozumienie.

Dr Michael Thierbach
thierbach@kan.de

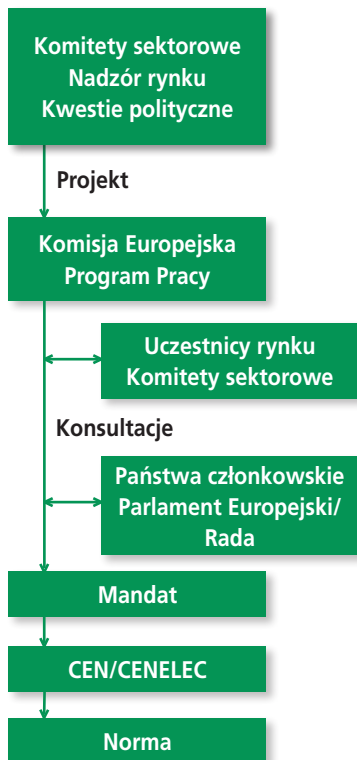
¹ CEN/CENELEC Przewodnik nr 15: Zadania i obowiązki konsultantów działających w ramach Nowego Podejścia
ftp://ftp.cen.eu/BOSS/Reference_documents/Guides/CENCLC/CEN_CLC_15.pdf
KANBrief 3/10 www.kan.de/en/publications/kanbrief/the-eu-and-standardization/serving-the-quality-ofstandards-cencenelec-consultants/

² Transpozycja artykułu 10 (5) rozporządzenia nr 1025/2012 w sprawie normalizacji europejskiej.

³ www.kan.de/fileadmin/Redaktion/Dokumente/Basisdokumente/en/EU/2014-03-25_declaration_en_final.pdf

Normy na podstawie mandatów: jak to działa?

Normy zharmonizowane, które są podstawą domniemania zgodności¹ opracowywane są przez europejskie organizacje normalizacyjne w odpowiedzi na zlecenie Komisji Europejskiej. Komisja wydaje mandaty na opracowanie norm i podobnych dokumentów. Procedura, którą posługuje się Komisja wydając mandaty opisana jest szczegółowo w rozporządzeniu nr 1025/2012².

Współpraca między Komisją Europejską a instytucjami europejskiego systemu normalizacji oparta jest w pierwszej kolejności na szczegółowym, rocznym programie pracy, w którym wyszczególnione są również planowane mandaty. Tylko w wyjątkowym przypadku Komisja może wydać mandat bez wcześniejszej zapowiedzi.

Mandaty – sposób na przewagę

Działania normalizacyjne prowadzone w oparciu o mandaty są zazwyczaj dofinansowywane przez Komisję Europejską. Jest to instrument wywierania pewnej presji na organizacje normalizacyjne, aby osiągnęły cele, których wymaga legislator – **mandaty** zawierają bowiem zarówno wymagania dotyczące treści norm, jak i terminy ich przyjęcia. Głównym celem europejskiej polityki normalizacyjnej jest znaczące zmniejszenie czasu potrzebnego do opracowania normy. Innym wymogiem jest, aby **uczestnicy rynku** mogli łatwiej wyrazić swoje opinie podczas prowadzenia prac normalizacyjnych. Dotyczy to szczególnie instytucji nadzoru rynku państw członkowskich oraz organizacji europejskich finansowanych przez UE, takich jak ANEC (konsumenci), ECOS (środowisko), ETUI (pracownicy) oraz SBS (małe i średnie przedsiębiorstwa).

Zaangażowanie i jawność

Mandaty nie są opracowywane jednostronnie przez Komisję Europejską. W zasadzie każda z zaangażowanych stron może zwrócić uwagę Komisji na dany temat. Inicjatywa wydania nowych mandatów pochodzi często z komitetów sektorowych ds. danej dyrektywy (takich jak komitet ds. maszyn), instytucji nadzoru rynku, może być wynikiem sprzeciwu formalnego lub działaniem Komisji na rzecz inicjatyw politycznych, takich jak ochrona środowiska lub konsumentów.

Podczas opracowywania projektu mandatu Komisja musi uwzględnić opinię nie tylko europejskich organizacji normalizacyjnych, lecz również wymienionych wcześniej uczestników rynku, których działania finansuje oraz, jeśli jest taka możliwość odpowiednich **komitetów sektorowych**. Na końcu, po przeprowadzeniu procedury oceny, **państwa członkowskie** muszą przyjąć projekt mandatu i związaną z nim formalną decyzję Komisji, na podstawie rozporządzenia nr 1025/2012. Procedura oceny jest bardzo czasochłonna ze względu na zaangażo-

wanie **Parlamentu** oraz konieczność przetłumaczenia mandatu na wszystkie języki oficjalne UE. Komisja ma więc w planie przeprowadzić ocenę czasu wymaganego do opublikowania mandatu normalizacyjnego do 2 stycznia 2015 r. Wówczas będzie mogła przedstawić Parlamentowi i Radzie UE propozycję zmian w rozporządzeniu, które mogłyby uprościć tę procedurę.

Warto zauważyć, że jeśli dla danego sektora nie ma komitetu ekspertów, Komisja zobowiązana jest przeprowadzić **konsultacje publiczne**, w których może wziąć udział każdy. Zainteresowani mogą zapoznać się z najnowszymi informacjami i dokumentami za pomocą kanału RSS³ na stronie Komisji i przesłać uwagi do wyznaczonych punktów kontaktowych. Można również przeszukać bazę danych zawierającą wszystkie mandaty⁴. Ze stron Komisji można także pobrać vademecum normalizacji europejskiej oraz dokumenty referencyjne dotyczące polityki normalizacyjnej i roli normalizacji⁵.

Nowa, niesprawdzona jeszcze procedura

Przejrzystość procedury i zakres zaangażowania uczestników rynku są obiecujące, jednak znaczne zwiększenie presji czasu może mieć poważne konsekwencje dla procesu normalizacyjnego. Jak zauważyła Komisja Ochrony Pracy i Normalizacji już podczas opracowywania rozporządzenia w sprawie normalizacji⁶, komitety normalizacyjne już teraz pracują pod presją czasu. Istnieje obawa, że w nomach znajdą się zapisy lub wyniki nie do końca dojrzałe, co może mieć niepokojące konsekwencje dla poziomu bezpieczeństwa. W opinii KAN nowa procedura musi się sprawdzić się w warunkach rzeczywistych i musi być możliwość wprowadzenia do niej zmian, jeśli będzie to konieczne.

Corrado Mattiuzzo
mattiuzzo@kan.de

¹ KANBrief 1/10, „Uwaga: domniemanie zgodności!”

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego I Rady (UE) Nr 1025/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie normalizacji europejskiej [...]

³ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/european-standards/standardisation-policy/notificationssystems/index_en.rss

⁴ http://ec.europa.eu/enterprise/standards_policy/mandates/database

⁵ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/european-standards/documents/index_en.htm (nieaktualne; obecnie dostosowywane jest do zapisów rozporządzenia nr 1025/2012)

⁶ KANBrief 4/12, „Aktualizacja europejskiego systemu normalizacji”

Tworzenie nowych komitetów normalizacyjnych DIN i komitetów roboczych

Działalność techniczna Niemieckiego Komitetu Normalizacyjnego (DIN) prowadzona jest przez ponad 70 komitetów normalizacyjnych¹, które zajmują się zagadnieniami prawie od A do Z: A jak akustyka, I jak inżynieria mechaniczna, S jak spawanie czy T jak technologia informacyjna. Co dzieje się, gdy pojawia się temat, którym nie zajmuje się żaden z istniejących komitetów normalizacyjnych? Mimo że zdarza się to rzadko, istnieją zasady i procedury powoływania nowych komitetów normalizacyjnych na taką właśnie okoliczność.

Wszystkie zasady tworzenia i rozwiązywania komitetów normalizacyjnych, organizacja ich działalności, zasady wyboru przewodniczących znajdują się w przewodniku DIN dla komitetów normalizacyjnych². Nowe komitety normalizacyjne mogą zostać powołane w następujących przypadkach:

- Zgłoszono wniosek o działalność normalizacyjną w obszarze, w którym nie działa żaden komitet normalizacyjny.
- Kilka komitetów normalizacyjnych ma zostać połączonych, aby stworzyć nowy komitet normalizacyjny.
- Część zakresu działalności komitetu normalizacyjnego ma zostać wydzielona i być przedmiotem działania nowego komitetu.

Nowe komitety normalizacyjne mogą również zostać przygotowane przed jednostki koordynujące (tak jak w przypadku komitety ds. normalizacji usług), które mogą również wyjść z inicjatywą ich utworzenia (tak jak na przykład komitet normalizacyjny ds. procesów organizacyjnych, którego inicjatorem był KoSMAŚ, jednostka koordynacyjna w obszarze normalizacji systemów zarządzania).

Jeśli zapewnione zostało finansowanie działań określonych w programie pracy komitetu normalizacyjnego i przedstawiciele zainteresowanych stron chcą uczestniczyć w jego pracach, propozycja utworzenia nowego komitetu normalizacyjnego może zostać przedłożona przez Zarząd DIN do decyzji Rady Dyrektorów. Projekt musi zawierać nazwę, obszar działalności i program pracy przyszłego komitetu. Zaleca się również, aby wcześniej nawiązać kontakt z zainteresowanymi uczestnikami rynku i zaprosić ich do prac w tym komitecie.

Jeśli rada Dyrektorów poprze projekt, przewodniczący Zarządu mianuje tymczasowego dyrektora i zaprasza strony zainteresowane działalnością nowego komitetu do udziału w spotkaniu inauguracyjnym. Zgodnie z oficjalną klasyfikacją DIN stronami zainteresowanymi są przedstawiciele sektora prywatnego, publicznego, agencji ochrony konsumentów, związków zawodowych, środowiska związanego z bezpieczeństwem i higieną pracy, środowiska naukowego i ekspertów w dziedzinie ochrony środowiska, innych organizacji pozarządowych (NGO), użytkowników (takich jak instytutu prowadzące kontrolę i eksperti) oraz instytucji ustawodawczych. Podczas spotkania inauguracyjnego należy ustalić, czy wszystkie zainteresowane strony zostały zapro-

szone. Strony określają również zainteresowanie utworzeniem nowego komitetu normalizacyjnego, które zostaje formalnie zapisane w rezolucji inauguracyjnej prace komitetu. Następnie wybrany zostaje przewodniczący komitetu normalizacyjnego oraz jego zastępca/zastępcy, a także komitet doradczy. Zadaniem komitetu doradczego jest przyjęcie nazwy i obszaru działalności, opracowanie programu pracy, zatwierdzenie planu finansowego, utworzenie komitetów roboczych oraz powołanie tymczasowych koordynatorów, którzy stoją na czele komitetów roboczych.

Po spotkaniu inauguracyjnym, prezydent DIN ogłasza utworzenie komitetu normalizacyjnego. Informacja o powołaniu komitetu oraz wszystkie ewentualne zmiany w projekcie, który został złożony muszą być opublikowane w biuletynie „DIN-Mitteilungen”.

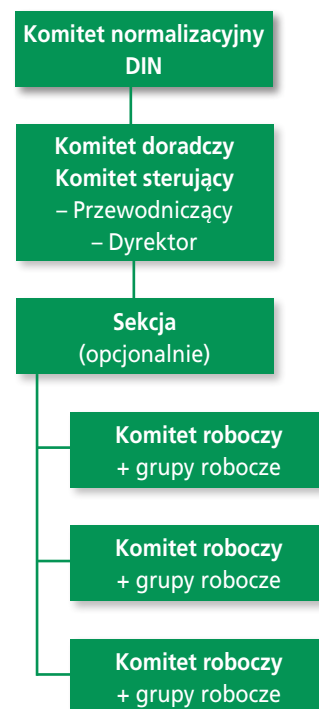
Komitety robocze

Działania właściwe prowadzone są w komitetach roboczych. Ich głównym zadaniem jest opracowywanie niemieckich, europejskich i międzynarodowych norm i dokumentów normalizacyjnych (poprzedzających normy i raportów technicznych). Jeśli zakres działalności komitetu normalizacyjnego jest szeroki, komitety robocze mogą być pogrupowane w działy techniczne.

DIN posiada obecnie ponad 3100 komitetów roboczych. Nowe komitety można utworzyć wtedy, gdy komitety istniejące nie obejmują nowych zagadnień normalizacyjnych, zainteresowane strony dla danego tematu różnią się znacząco od tych, którzy działają w ramach istniejących komitetów i nie są w ich ramach zorganizowani, istnieje chęć aktywnego zaangażowania oraz zapewnione zostało finansowanie pracy sekretariatu. W tym przypadku również należy wcześniej potwierdzić potrzebę podjęcia prac nad nowym tematem i chęć uczestnictwa zainteresowanych stron.

Tak jak w przypadku komitetów normalizacyjnych, formalna rezolucja ustanawiająca komitet roboczy, zaproszenie przedstawicieli wszystkich zainteresowanych stron oraz chęć udziału w pracach komitetu musi zostać przyjęta na spotkaniu inauguracyjnym. Wybierani są koordynatorzy i zastępcy, komitet otrzymuje nazwę, określa się zakres jego działalności i opracowuje program pracy.

Dr Andrea Fluthwedel
andrea.fluthwedel@din.de

¹ Kompletna lista: www.din.de/en → Develop Standards → Standards Committees

² http://www.din.de/sixcms_upload/media/2896/Richtlinie_fuer_Normen_ausschuesse_im_DIN_%28DINRichtlinie%29.pdf (w języku niemieckim; aby otrzymać wersję angielską, należy wysłać zapytanie do DIN)

Informacje z sekretariatu KAN

1 czerwca 2014 r. Dr Dirk Watermann objął funkcję dyrektora sekretariatu KAN. Zastąpił Karla-Josefa Thielena, który pracuje obecnie w dziale komunikacji BGHW. Dirk Watermann jest inżynierem budownictwa i jakości. Od 1989 roku pracował na różnych stanowiskach jako inspektor pracy w dziale prewencji BG BAU, Niemieckiego Zakładu Społecznego Ubezpieczenia Wypadkowego dla sektora budownictwa. Ostatnio kierował działem ds. zasad prewencji. Pełnił funkcję koordynatora w CEN oraz audytora dla norm EN ISO 9001, SCC oraz OHSAS 18001, ma więc dużą wiedzę na temat zespołu norm oraz zagadnień takich jak normalizacja systemów zarządzania BHP i usług.

Natomiast 1 maja 2014 r. nastąpiła zmiana na stanowisku kierownika Biura Komunikacji z Pracownikami: Ulrich Bamberg, który pełnił tę funkcję przez prawie 20 lat, przeszedł na emeryturę i przekazał pałeczkę Danieli Tieves-Sander. Jej zadaniem w KAN będzie utrzymywanie kontaktów ze związkami zawodowymi i reprezentowanie pracowników w obszarze normalizacji. Będzie również informowała o zastrzeżeniach pracowników dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz normalizacji.

DIN Podtrzymuje kategorię „Bezpieczeństwo i zdrowie”

Ważną zasadą normalizacji jest odpowiednie zapewnienie udziału zainteresowanych stron. Aby eksperci zasiadający w danym Komitecie zostali przypisani do odpowiedniej kategorii uczestników rynku, organizacje normalizacyjne już od pewnego czasu podejmują próby zdefiniowania kategorii uczestników rynku.

W 2013 roku ISO – Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna podzieliła uczestników rynku na siedem kategorii. Nie było wśród nich jednak bezpieczeństwa pracy i zdrowia. Od tego czasu KAN lobbuje wśród europejskich organizacji normalizacyjnych, aby nie przyjmowała tych

kategorii w obecnym kształcie, lecz dokładniej je zróżnicowała. KAN uważa, że należy oprzeć się głównie na rozporządzeniu UE nr 1025/2012 w sprawie normalizacji, a bezpieczeństwo pracy i zdrowie powinny być wymienione wprost wśród kategorii.

Wysiłki te okazały się owocne: europejskie organizacje normalizacyjne uznały za kategorię „interesy społeczne”, do których można przypisać bezpieczeństwo pracy i zdrowie. DIN natomiast podtrzymuje dotychczasową politykę uznawania bezpieczeństwa pracy i zdrowia za osobną kategorię.

KAN na Światowym Kongresie i targach

XX Światowy Kongres Bezpieczeństwa i Higieny Pracy oraz **targi Arbeitsschutz aktuell** odbędą się we Frankfurcie w dniach 24-28 sierpnia 2014 r. KAN będzie obecna na targach z własnym stoiskiem oraz na stoisku DGUV (Hala 3.0, stoisko 30 C 12). Odwiedzający będą mieli okazję zapoznać się z następującymi zagadnieniami:

- Progi biomechaniczne
- Przykłady dobrych praktyk w ergonomii
- Siły działania w maszynach rolniczych
- Stosowanie danych antropometrycznych
- Normalizacja a Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych

KAN będzie również zaangażowana w Światowy Kongres: z referatami, podczas Forum Prewencji oraz na stoisku maszyn rolniczych w Agorze. Poszczególne wydarzenia znajdują się w kalendarzu oraz na stronie: www.kan.de/en/help-advice/seminarskan-events. Do zobaczenia!

Odrzucono certyfikację ISO dla społecznej odpowiedzialności

Po przeprowadzeniu regularnego przeglądu normy ISO 26000 dotyczącej społecznej odpowiedzialności, propozycja rewizji została odrzucona głosami 21 (w tym DIN) spośród 34 głosujących krajowych instytucji normalizacyjnych. W ten sposób zdecydowanie odrzucono propozycję przerehabrowania ISO

26000 tak, aby z dokumentu zawierającego wytyczne, stała się pełnoprawną normą.

24 kwietnia 2014 r. odpowiedzialny komitet ISO (*Post Publication Organization*) doradziła Biuru ds. zarządzania technicznego ISO, aby potwierdziło ISO 26000 i dokonało przeglądu za trzy lata (a nie jak dotychczas co pięć lat).

Niebieski przewodnik 2014

W marcu tego roku Komisja Europejska opublikowała nową wersję Niebieskiego Przewodnika. Dokument ten zawiera informacje i wyjaśnienia, dzięki którym łatwiej zrozumieć 29 dyrektyw dotyczących wyrobów, które obowiązują w całej Unii Europejskiej oraz pozostałe przepisy. W Niebieskim przewodniku nie znajdziemy jednak przepisów dotyczących ogólnego bezpieczeństwa wyrobów, pojazdów, wyrobów budowlanych, REACH czy produktów chemicznych.

Aktualizacja dotyczy szczególnie nowych osiągnięć w ustawodawstwie, takich jak Nowe Ramy Prawne. Niebieski przewodnik dostępny jest wyłącznie w formie elektronicznej, co pozwoli na szybkie wprowadzenie niezbędnych zmian.

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/documents/internal-market-for-products/new-legislative-framework/index_en.htm#h2-3 (w języku angielskim; tłumaczenia na pozostałe języki będą publikowane wkrótce)

Internet

Pakiet dostosowawczy

29 marca 2014 r. w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej opublikowano osiem dyrektyw (pakiet dostosowawczy), po ich dostosowaniu do Nowych Ram Prawnych, w tym dyrektyw w sprawie niskiego napięcia, ATEX i dyrektyw w sprawie urządzeń nieniwolnych. Stosowanie tych dyrektyw jest obowiązkowe od 1 kwietnia 2016 r.

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=OJ:L:2014:096:FULL&from=EN>

IMPREZY

Informacja	Temat	Kontakt
19.-23.07.14 Kraków	Conference 8th international Conference on applied human factors and ergonomics	AHFE International www.ahfe2014.org
04.-06.08.14 Dresden	Seminar Sichere Maschinen herstellen: Die EG-Maschinenrichtlinie und ihre Anforderungen	IAG – Institut für Arbeit und Gesundheit Tel.: +49 351 457-1918 https://app.ehrportal.eu/dguv → Seminar-Nr. 822067
25.-29.08.14 Frankfurt	KAN at the World Congress on OSH: Symposium papers: – Measurement of forces on agricultural machinery Symposium 14, 25 Aug, 16-18 h – EUROSHNET: Sharing knowledge and experience Symposium 5, 27 Aug, 9-11 h Forum for prevention (26 Aug, 13:30 –15:30 h) – Brave new standardization world – EUROSHNET: European OSH network – ErgoMach: Ergonomics and construction, allocation and use of machinery Agora: Safe forestry work KAN stand at the Arbeitsschutz aktuell trade fair: Hall 3.0, Stand 30C12	KAN – Kommission Arbeitsschutz und Normung Tel. +49 2241 231 3471 www.kan.de/service/seminare-veranstaltungen ILO, ISSA, DGUV Tel. +49 2241 2014 www.safety2014germany.com
28.08.2014 Frankfurt	Fachveranstaltung / Special event Vom Problem zur Lösung Proceeding from a problem to a solution	BG BAU/IFA Tel.: +49 202 398 5029 www.dguv.de/ifa/Veranstaltungen/Vom-Problem-zur-Loesung/index-2.jsp
01.-02.09.14 Essen	Seminar Der sichere Weg für den Konstrukteur zum CE-Zeichen	Haus der Technik Tel.: +49 201 1803 211 www.hdt-essen.de/W-H090-09-114-4
15.-18.09.14 Dresden	Seminar Mensch und Arbeit: Grundlagen der Ergonomie	IAG – Institut für Arbeit und Gesundheit Tel.: +49 351 457-1970 https://app.ehrportal.eu/dguv → Seminar-Nr. 700010
17.-19.09.14 Bilbao	Conferencia / Conference SAF RA 2014 – Innovation in Safety and Safe Innovations	www.pesi-seguridadindustrial.org
30.9-3.10.14 Glasgow	Conference Workingsafety.net – 7th international conference	WOS Administrative Secretariat (IOSH) Tel.: +44 116 257 3387 www.wos2014.net
01.10.14 Dortmund	Informationsveranstaltung Einkauf sicherer und geeigneter Arbeitsmittel – Integration von Sicherheits- und Gesundheitsschutzanforderungen in den betrieblichen Beschaffungsprozess	Bundesanstalt für Arbeitsschutz und Arbeitsmedizin Tel.: +49 351 5639 5420 www.baua.de → Aktuelles und Termine → Veranstaltungen
07.-10.10.14 Köln	Konferenz Maschinenbautage: 20 Jahre Maschinenrichtlinie	MBT Mechttersheimer GbR Tel.: +49 2208 500 18 77 www.maschinenbautage.eu

ZAMÓWIENIE

www.kan.de/en → Publikations → Order here (bezpłatnie)

IMPRESSUM

Verein zur
Förderung der
Arbeitssicherheit
in Europa

Edytor: Verein zur Förderung der Arbeitssicherheit in Europa e.V. (VFA) za pomocą funduszy Federalnego Ministerstwa Pracy i Spraw Socjalnych; **Redakcja:** Kommission Arbeitsschutz und Normung (KAN), Büro KAN – Sonja Miesner, Michael Robert; **Dyrekcja:** Karl-Josef Thielen, Alte Heerstraße 111, D - 53757 Sankt Augustin; **Tłumaczenie:** Katarzyna Buszkiewicz-Seferyńska; **Autorzy zdjęć:** str. 1, 2, 3: M. Hüter; str. 4: KAN/Fotostudio Menke; str. 5: © Swapan/Fotolia.com; bez podania źródła: archiwum prywatne; **Wydanie kwartalnie**, bezpłatnie **Tel.:** +49 (0) 2241 - 231 3463 **Fax:** +49 (0) 2241 - 231 3464 **Internet:** www.kan.de **E-Mail:** info@kan.de